

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΛΙΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΛΙΕΙΑΣ &
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Τ.Δ/νση : Λ. Συγγρού 150
Τ.Κ. : 176 71, Καλλιθέα
Τηλ.: : 210 9287 -158, -184
Fax : 210 - 928 - 7130

Αθήνα, 27-06-2019

Αριθ. Πρωτ.: 1019/42337

ΠΡΟΣ: Ως ΠΔ

ΘΕΜΑ: «Μεταβίβαση άδειας επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους»

Σχετ: (α) η υπ' αριθ.170712/26-2-2004 εγκύκλιος του Υπουργείου Γεωργίας
(β) την υπ' αριθ. 113/23-3-2004 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ η οποία έγινε αποδεκτή από τον ΥΠΓΕ στις 14-5-2004 και απεστάλη στις Νομ/κές Αυτ/σεις με το αριθ. 173723/19-5-2004 διαβιβαστικό της Δ/νσης Αλιείας του ΥΠΓΕ

I. Με την ανωτέρω (α) σχετική εγκύκλιο περί «Μεταβίβασης κυριότητας επαγγελματικού σκάφους παράκτιας αλιείας και χρησιμοποίησης του δικαιώματος της άδειας» είχαν τεθεί υπόψη μεταξύ των άλλων τα εξής:

....

A. -Βάσει του πδ 261/91 άρθρο 2 πρώτη παράγραφος, η μεταβίβαση της κυριότητας των επαγγελματικών σκαφών που προορίζονται για την άσκηση επαγγελματικής αλιείας με εργαλεία της λεγόμενης παράκτιας αλιείας (δηλ. πλην των εργαλείων μηχανότρατας, γρι-γρι και υπερπόντιας αλιείας) επιτρέπεται μόνο σε επαγγελματίες αλιείς.....

-Βάσει των διατάξεων του άρθρου 1 του βδ 666/66, ο χαρακτηρισμός ενός σκάφους ως επαγγελματικού γίνεται με τον εφοδιασμό του με επαγγελματική «άδεια αλιευτικού σκάφους», η οποία αποτελεί και το μόνο αποδεικτικό στοιχείο του δικαιώματος χρησιμοποίησής του, στην επαγγελματική αλιεία.....

Επομένως και από το συνδυασμό των παραπάνω αναφερόμενων διατάξεων (παρ.1 αρ.2, π.δ.261/91, αρ 1 β.δ 666/66) προκύπτει ότι κατά βασική αρχή, ο χρησιμοποιών επαγγελματικό σκάφος της λεγόμενης παράκτιας αλιείας, δηλ. ο ασκών την εκμετάλλευση, πρέπει να είναι και κύριος (ιδιοκτήτης) του επαγγελματικού σκάφους.

B. Εξάιρεση από την παραπάνω βασική αρχή επιτρέπει η ισχύουσα νομοθεσία (άρ 2 παρ. 2 & 3 του πδ 261/91) μόνο στην περίπτωση που η μεταβίβαση της κυριότητας επί του επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους γίνεται με δικαιοπραξία, εν ζωή (πώληση, δωρεά) ή με δικαιοπραξία αιτία θανάτου (διαθήκη ή δωρεά, αιτία θανάτου) ή επέρχεται με την εξ' αδιαθέτου εκ του νόμου κληρονομιά, στον έναν από τους συζύγους ή τα τέκνα τους. Τα εν λόγω πρόσωπα, εφ' όσον δεν έχουν την επαγγελματική ιδιότητα του αλιέα, μπορούν να διατηρήσουν το δικαίωμα εκμετάλλευσης της άδειας τους σκάφους (δηλ. την άσκηση της εκμετάλλευσης) για τρία χρόνια, διάστημα στο οποίο επιτρέπεται η εκχώρηση ή εκμίσθωση του δικαιώματος σε τρίτο επαγγελματία αλιέα.

Στην περίπτωση δηλ. αυτή, ο κύριος και ο ασκών την εκμετάλλευση δεν συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο.

....

Α. Εφ' όσον επαγγελματικό σκάφος παράκτιας αλιείας περιέλθει κατά ποσοστό 100% με οποιοδήποτε τρόπο, σε πρόσωπα που δεν έχουν την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα (πλην της παραπάνω περίπτωσης που αφορά συζύγους ή τέκνα του κύριου του σκάφους), οι κύριοι του σκάφους δεν έχουν πλέον το δικαίωμα της χρησιμοποίησής του στην αλιεία και η άδεια του σκάφους αυτού καθίσταται ανενεργός, η εξοικονομηθείσα δε αλιευτική ικανότητα του σκάφους αυτού, μπορεί να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τα καθοριζόμενα από τις ισχύουσες αλιευτικές διατάξεις (πχ εφαρμογή διατάξεων του πδ 261/91).

....

2. Με την ανωτέρω (β) σχετική αριθ. 113/23-3-2004 Γνωμοδότηση του Δ' τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ) η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Γεωργίας έγιναν δεκτά μεταξύ άλλων τα εξής:

.....

«Π.Α. Όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των προπαρατιθεμένων διατάξεων (πδ.261/91, & β.δ 666/66), η χορηγούμενη άδεια από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, για την εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους, έχει δύο σκέλη αναφοράς: αφενός μεν αφορά συγκεκριμένο σκάφος, το οποίο πρέπει να πληροί ορισμένες προδιαγραφές, προκειμένου να ασκήσει την δραστηριότητα για την οποία προορίζεται, δηλ. την επαγγελματική αλιεία, (πραγματοπαγής άδεια), αφετέρου δε συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο για το οποίο διαπιστώνεται προσηκόντως ότι πληροί τις προϋποθέσεις του επαγγελματία αλιέα (προσωποπαγής άδεια).

Β. Ωστόσο, ο νόμος προβλέπει εξαίρεση από τον ανωτέρω βασικό κανόνα σε δύο βασικά σημεία, ήτοι: **α) όσον αφορά το σκάφος**, επιτρέπει την αντικατάστασή του από άλλο, της ίδιας κατηγορίας, που έχει απολεσθεί χωρίς δόλο του πλοιοκτήτη ή του κυβερνήτη... **β) όσον αφορά το φυσικό πρόσωπο επαγγελματία αλιέα**, επιτρέπει, πλην άλλων, και την με δικαιοπραξία αιτία θανάτου (διαθήκη ή δωρεά αιτία θανάτου) ή με την εξ' αδιαθέτου κληρονομία, μεταβίβαση δικαιώματος κυριότητας του σκάφους στον ένα από συζύγους ή τα τέκνα τους.

Και στις δύο περιπτώσεις τίθεται αποκλειστική προθεσμία μιας τριετίας, εντός της οποίας θα πρέπει στη μεν πρώτη περίπτωση, να ζητηθεί η αντικατάσταση του απολεσθέντος σκάφους, στην δε δεύτερη να εκποιηθεί το κληρονομαίο σκάφος σε τρίτο που έχει τα προσόντα του επαγγελματία αλιέα, με δικαίωμα, εν τω μεταξύ, μόνο εκχωρήσεως ή εκμισθώσεως της αδειάς εκμεταλλεύσεως του σκάφους σε αυτόν, οπότε στην τελευταία αυτή περίπτωση, δεν υπάρχει σύμπτωση, στο αυτό πρόσωπο, πλοιοκτήτη ή αλιέα.

Γ. Η συνεξέταση και ο συνδυασμός των δύο αυτών εξαιρετικών ρυθμίσεων, η μία των οποίων ανάγεται μόνο στο σκάφος και η άλλη μόνο στο φυσικό πρόσωπο που το εκμεταλλεύεται, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η άδεια εκμεταλλεύσεως σκάφους είναι δυνατό να έχει νομική υπόσταση και στις εξής περιπτώσεις: (α), (β) στην περίπτωση που συντρέχει η δεύτερη των εξαιρετικών ρυθμίσεων όπου δεν υπάρχει φυσικό πρόσωπο που να έχει τα νόμιμα προσόντα ιδιοκτησίας και εκμετάλλευσης τους σκάφους, αλλά μόνο συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα που αντλούν από το νόμο περιορισμένο χρονικό δικαίωμα ιδιοκτησία, αφού, εντός τριετίας επιτρέπεται να μεταβιβασθεί η ιδιοκτησία σε φυσικό πρόσωπο που έχει την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα.

Δ. Ενόψει των όσων αναπτύχθηκαν, αν και εφόσον πληρούνται οι υπό του νόμου διαγραφόμενες προϋποθέσεις, δηλαδή: i) προκύπτει η απώλεια του σκάφους από τα στοιχεία των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΕΝ, καθώς και το γεγονός ότι η απώλεια αυτή δεν οφείλεται σε δόλο του πλοιοκτήτη, ii) προκύπτει ότι οι κληρονόμοι του αρχικού ιδιοκτήτη δεν έχουν μεν την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα, πλην όμως εξακολουθεί να υπάρχει η τριετής αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας είναι δυνατή η μεταβίβαση σε επαγγελματία αλιέα, iii) προκύπτει ότι δεν έχει παρέλθει η τριετία από την καταστροφή του επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους.

Ε. Όσον αφορά την τήρηση της τριετούς αποκλειστικής προθεσμίας από τους κληρονόμους του θανόντος: (α) Η προθεσμία αυτή είναι αποκλειστική, τασσόμενη εις βάρος του διοικούμενου, η πάροδος της οποίας επιφέρει έκπτωση από το δικαίωμα του σκάφους ως αλιευτικού, και μάλιστα αυτοδικαίως.

.....

IV. Υπό τους προσηκόντες κανόνες δικαίου, συνάγεται ότι είναι δυνατή η αντικατάσταση του απολεσθέντος σκάφους υπό τους όρους που διαγράφονται από το νόμο, με αίτηση κάθε έχοντος έννομο συμφέρον, είτε αυτός είναι κληρονόμος του επαγγελματία αλιέα, είτε κάποιος τρίτος, ο οποίος δυνάμει συμβάσεως αντλεί δικαιώματα από αυτόν, αφού ο νόμος δεν διακρίνει σχετικώς

Σύμφωνα με τα όσα έγιναν στην μείζονα σκέψη δεκτά, είναι δυνατό να μεταβιβασθεί η άδεια στον αγοραστή, ο οποίος αντλεί το δικαίωμα της μεταβίβασης από την, εντός της ισχύουσας τριετούς προθεσμίας, σύναψη συμβάσεως αγοροπωλησίας αλιευτικού σκάφους με τους κληρονόμους του επαγγελματία αλιέα, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι πληροί και τις υπό του νόμου απαιτούμενες λοιπές προϋποθέσεις.»

II. Από την παραπάνω Γνωμοδότηση του ΝΣΚ συνάγεται ότι θα πρέπει να διευκρινιστούν περισσότερο οι έννοιες της εκχώρησης και της εκμίσθωσης όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παρ. 1 του πδ 261/91 (Α'98) για την ορθή εφαρμογή την ισχύουσας νομοθεσίας, ως εξής:

1. Για τον/τους κληρονόμο/ους που έχει/ουν την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα ακολουθείται η ισχύουσα διαδικασία περί μεταβίβασεων επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.
2. Εξαιρέση από την παραπάνω βασική αρχή επιτρέπει η ισχύουσα νομοθεσία (άρθρο 2 παρ. 2 πδ 261/91) μόνο στην περίπτωση που η μεταβίβαση της κυριότητας επί του επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους γίνεται με δικαιοπραξία, εν ζωή (πώληση, δωρεά κλπ) ή με δικαιοπραξία αιτία θανάτου (διαθήκη ή δωρεά, αιτία θανάτου) ή επέρχεται με την εξ αδιαθέτου εκ του νόμου κληρονομία, στον έναν από τους συζύγους ή τα τέκνα τους.

Ειδικότερα:

(α) Νόμιμος/οι κληρονόμος/οι (σύζυγος ή/και τέκνα) που δεν έχει/ουν αλλά επιθυμεί/ούν να αποκτήσει/ουν την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα μπορεί/ούν, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών (3) ετών από την επαγωγή της κληρονομίας (ημερομηνία θανάτου) ή στις περιπτώσεις που αυτή επέρχεται σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, μπορεί να ενεργήσει ως εξής:

(i) να αποκτήσει την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα οπότε συνεχίζει να εκμεταλλεύεται την αλιευτική άδεια

(ii) Να εκμισθώσει την άδεια του αλιευτικού σκάφους μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταβίβασης σε επαγγελματία αλιέα, οπότε εάν μετά τη λήξη της μίσθωσης δεν έχει συμπληρωθεί η τριετία και αποκτήσει την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα ισχύουν τα αναφερόμενα στην περίπτωση α (i). Εφόσον δεν αποκτήσει την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα χάνει το δικαίωμα της άδειας

(β) Νόμιμος/οι κληρονόμος/οι που δεν επιθυμεί/ούν ή δεν πληροί/ούν τις προϋποθέσεις ώστε να αποκτήσει/ουν την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα, μπορεί/ούν, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών ετών από την επαγωγή της κληρονομίας (ημερομηνία θανάτου) ή στις περιπτώσεις που αυτή επέρχεται σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, να εκχωρήσει την άδεια του σκάφους σε τρίτο επαγγελματία αλιέα οπότε και χάνει οριστικά κάθε δικαίωμα πάνω σε αυτήν την άδεια

3. Στην περίπτωση συμπλοιοκτησίας (κυριότητα και εκμετάλλευση από περισσότερα από ένα πρόσωπα) επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους και εφ' όσον μέσω της διαδικασίας της μεταβίβασης, μέρος της κυριότητας τους σκάφους επέλθει σε μη επαγγελματία/ιες αλιέα/αλιείς, ο κύριος του σκάφους που εξακολουθεί να έχει την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα, εξακολουθεί να έχει το δικαίωμα της χρησιμοποίησης του σκάφους για την άσκηση της αλιευτικής του δραστηριότητας. Για τον/τους έτερο/ους νόμιμο/ους κληρονόμο/ους (μη επαγγελματία/ες αλιέα/αλιείς) ακολουθείται οι ανωτέρω περιγραφηθείσες διαδικασίες.
4. Είναι δυνατή η μεταβίβαση κυριότητας επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους, σε επαγγελματία αλιέα, από τον έχοντα την άδεια εκμετάλλευσης του σκάφους επαγγελματία αλιέα, προς άλλο

επαγγελματία αλιέα με δικαιοπραξία εν ζωή (πώληση, δωρεά, κλπ) ή αιτία θανάτου (διαθήκη ή δωρεά αιτία θανάτου), ακόμα και αν ο παραπάνω επαγγελματίας αλιέας δεν είναι σύζυγος ή/και τέκνο του μεταβιβάζοντος το αλιευτικό σκάφος.

5. Ειδικότερα, σε ότι αφορά τις περιπτώσεις όπου το σκάφος έχει απολεσθεί χωρίς υπαιτιότητα του πλοιοκτήτη σύμφωνα με έκθεση του Ανακριτικού Συμβουλίου Ναυτικών Ατυχημάτων (ΑΣΝΑ) του Υπ.ΝΝΠ σε συνδυασμό με την Γνωμοδότηση 113/2004 συνάγεται ότι μπορεί να ζητηθεί η αντικατάσταση του αλιευτικού σκάφους, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών ετών από την επαγωγή της κληρονομιάς στους νόμιμους κληρονόμους (σύζυγο ή/και τέκνα), εφόσον συντρέχουν οι εξής περιπτώσεις: (α) ισχύει η τριετία εντός της οποίας μπορεί να ζητηθεί η αντικατάστασή του και (β) δεν υπάρχει φυσικό πρόσωπο (απώλεια και πλοιοκτήτη) που να έχει τα νόμιμα προσόντα ιδιοκτησίας και εκμεταλλεύσεως του σκάφους, αλλά μόνο φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα που αντλούν από το νόμο περιορισμένα χρονικά δικαιώμα ιδιοκτησίας αφού, εντός τριετίας επιτρέπεται να μεταβιβασθεί η ιδιοκτησία σε φυσικό πρόσωπο που έχει την ιδιότητα του επαγγελματία αλιέα, και πληρούνται οι υπό του νόμο διαγραφόμενες προϋποθέσεις και (γ) δεν έχει παρέλθει τριετία από την καταστροφή/απώλεια του επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους, συνάγεται ότι μπορεί να ζητηθεί η αντικατάσταση του αλιευτικού σκάφους, εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών ετών από την επαγωγή της κληρονομιάς στους νόμιμους κληρονόμους (σύζυγο ή/και τέκνα).

Μετά την ολοκλήρωση της αντικατάστασης του απολεσθέντος σκάφους ακολουθούνται τα παραπάνω (Π 1, 2, 3 & 4), ανά περίπτωση, περί μεταβίβασης επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.

Τέλος, σημειώνεται ότι, οποιοσδήποτε μεταβολές επέρχονται στην κυριότητα του σκάφους και στο δικαίωμα χρησιμοποίησής του, θα πρέπει να τυγχάνουν της έγκρισης των υπηρεσιών αλιείας οι οποίες με έγγραφό τους, προς τις αρμόδιες για την έκδοση των αδειών Λιμενικές Αρχές, θα αναφέρουν ρητά αν πρόκειται για περίπτωση πλοιοκτησίας (κυριότητας και εκμετάλλευσης) ή εάν πρόκειται για ιδιοκτησία με δικαίωμα εκμετάλλευσης (εκμίσθωση) για τρία (3) χρόνια.

Συγκεκριμένα στο έγγραφο προς τις Λιμενικές Αρχές θα αναφέρεται:

Κύριος/κύριοι του σκάφους ... (ονοματεπώνυμο) κατά ποσοστό ... (%).

Ασκών/ασκούντες την εκμετάλλευση (ονοματεπώνυμο)

Είναι προφανές ότι τα αριθ. 170712/26-2-2004 ΥΠΓΕ, 1042/21607/19-2-2016 ΥΠΑΑΤ και κάθε άλλο σχετικό με το θέμα διευκρινιστικό έγγραφό μας, παύουν να ισχύουν.

Παρακαλούμε για τις ενέργειές σας.

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΥΠΑΑΤ**

Ν. ΑΝΤΩΝΟΓΛΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Αποδέκτες προς ενέργεια

Περιφερειακές & Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Αλιείας
Έδρες τους

Αποδέκτες προς κοινοποίηση

Υπ. Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής
Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος – Ελ. Ακτ.
Κλάδος Ασφάλειας & Αστυνόμευσης
Δ/ση Ελέγχου Αλιείας
(για την ενημέρωση των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών)

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο Υπουργού Α.Α.Τ. κ. Σταύρου Αραχωβίτη
- Γραφείο Υφυπουργού Α.Α.Τ. κ. Ολυμπίας Τελιγιορίδου
- Γραφείο Γεν. Γραμματέα Α.Α.Τ. κ. Νικόλαου Αντώνογλου
- Γεν. Δ/ση Αλιείας (Γρ. Προϊσταμένης)
- Δ/ση Αλιείας & Διαχείρισης Αλιευτικών Πόρων (Γρ. Προϊσταμένης, Τμήματα)